nens yta, ursprungligen temmeligen jämn, har lidit genom afflagringar, som borttagit en del af ristningen . . . Runorna och den öfriga ristningen tydliga.»

Inskrift, enligt Upmark:

...al...·faþiʀ:at·sun:runaʀ

...faðiʀ at sun runaʀ

»... fadern efter sonen runor.»

Till läsningen: »**al** skulle möjligen kunna vara **au**, då ett **k** finge ifyllas . . . Sista runan troligen **ʀ**, men som öfre delen saknas, så ej fullt säkert» (Upmark).

224. Grödby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 111, 112. Pl. 2: B 684.

Litteratur: B 684, L 837. J. Bureus, F a 13, s. 380; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Sudermanniæ, Vita Theodorici (1699), s. 465; P. Dijkman, Historiske Anmärckningar (1723), s. 144 f.; O. Celsius, Svenska runstenar 1, s. 347; N. R. Brocman, Sagan om Ingwar Widtfarne (1762), s. 162; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 29; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (Peringskiöld a. a. och B 684); Brate (i ATA).

De båda runstenarna vid Grödby stå i södra sluttningen av en icke uppodlad backe NV om gårdarna, omkring 30 m. S om vägen, som från Trollsta och Grödby leder ut till landsvägen.

I *Ransakningarna* omtalas (o. 1667) »vti Gredby gärde 2 Runstenar». Dryselii förteckning några år senare (1685) upptager endast »en Runsteen i Grödby gärde, men bookstäfverne mäst förslitne». Peringskiöld anger som stenarnas plats »Gredby norra gärdesbacka». — En anteckning i Bureus' »göthiska» lexikon, F a 13 (»i Sorunda eller Grodhinge och en Saxe») vittnar om att han känt till Sö 224, ehuru den ej finns upptagen i någon av hans samlingar av runinskrifter.

Höjd 1,20 m., bredd 1,12—1,10 m. Ytan är mycket skrovlig och ojämn. Ristningen är ovanligt grovt inhuggen, därför delvis ganska otydlig.

Inskrift:

:ragi:auk:sagsi:auk:tutr:raistu:stain:þinsa:at:fasta:faþur:sin
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

Raggi ok Saxi ok Dyntr(?) *ræistu stæin þensa at Fasta, faður sinn.*

»Ragge och Saxe och Dynt reste denna sten efter Faste, sin fader.»

Till läsningen: Bst i 2 **a** är ej fullt säker. Sannolikt stungna äro 3 och 10 **g**, men på den skrovliga ytan är det svårt att skilja mellan vad som är hugget och vad som kan vara naturlig fördjupning. Hst i 9 **a** är en djup spricka. Alla runorna i 16—19 **tutr** säkra. — B 684: 1—4 **igi**, 10 **k**, 16—30 **illr þir·ristā·il·**, 35 **n**. Utanför runslingan, mitt på stenen har B 684 **asfara**, av Peringskiöld tolkat »Asiafararen, Asiæ lustratori». Av dessa runor finnas intet spår; redan Dybeck anmärker, att inskriften »saknar det i Bautil upptagna ordet *Asfara*, som här aldrig funnits».[1] — Boije: 1—4 **rigi** (möjligen **ragi**), 10 **g**, 16—30 **tulr:raistu stain**, 35 **a**. Bautils **asfara** »har säkerligen aldrig funnits». — Brate: 1—4 **ragi**, 10 **g**, 16—30 **tutr:raistu:stain**, 35 **a**.

Fasti är ett från många inskrifter känt namn, egentligen kortnamn till personnamn på *Fast-* och på *-fastr* (se ovan Sö 212). Även *Saxi* är ett under vikingatiden och medeltiden i Sverige

[1] Ännu i O. Montelius' uppsats *Svenska runstenar om färder österut* (i: *Fornvännen* 1914), s. 103 säges om denna inskrift, att »det sista ordet har, såsom det synes, på goda grunder tolkats som »Asiefarare», ett namn som Faste fått efter sin hemkomst från en färd till Asien».

rätt vanligt namn (se nedan Sö 250). De båda andra sönerna bära däremot mera säregna namn. Det första, **ragi**, kan motsvara fsv. *Ragge*, upptaget hos Lundgren med ett belägg från 1312 (lat. *Raggo* SD 3, s. 86); ursprungligen ett binamn, »den raggige» (till isl. *rǫgg*, f. 'ragg', jfr fsv. *raggotter* 'raggig'). Naturligtvis kan **ragi** också återge ett *Ragi*, fsv. **Raghi*, »den fege» (till *ragher* 'feg', isl. *ragr*). Från Island är *Ragi* känt både som binamn och som sekundärt personnamn. Det mångtydiga **tutr** (också L 592 Ösby-Garns kyrka, Uppl.) torde återge ett *Dyntr*. Såsom binamn är detta känt från Island (även i sidoformen *Dyttr*); enligt Lind bör det sammanställas med no. dial. *dynt* 'självgod, maklig, tillgjord person'.

225. Grödby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 111, 112. Pl. 2: B 682.

Litteratur: B 682, L 838. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Sudermanniæ; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 29; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (Peringskiöld a. a. och B 682); G. Upmark (i ATA); Brate (i ATA).

Stenen står straxt invid och något S om Sö 224.

Höjd 1,36 m., bredd 0,79—0,38 m. Ristningen är jämn och tydlig.

Inskrift:

ᚾᚱᚴ---ᛏ:ᚾᚱᚾᚴ·ᚴᛋ-ᛁᚺᚱᛦᚢ·ᚦᛅᚴᛁᚴ·ᚾᚿᚱᚦᚾᚣᚢᚢ

5 10 15 20 25 30

Inskriften, som även innehåller tecken, som icke äro vanliga runor, ger ingen språklig mening. Den har troligen utförts i rent dekorativt syfte av en man, som icke kunnat läsa runskrift. Härpå tyder också ornamentiken. Ristaren har tydligen efterbildat ett mönster, som är känt från flera av traktens runstenar (t. ex. Sö 218, 219, 227), men han synes ej ha uppfattat detaljernas organiska sammanhang och mening. Märk särskilt den långsträckta nosen med sin nedhängande överläpp och den tvekluvna, bladliknande stjärten. Den knut, som annars brukar sammanhålla slingans båda ändar, saknas.

Ristningens ålder är därför oviss. Det enda man med säkerhet vet är att den är äldre än mitten av 1600-talet.

226. N. Stutby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 113. Pl. 2: B 681.

Litteratur: B 681, L 839. Ransakningarna 1667—84; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 26 f.; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (i Peringskiölds Monumenta Sudermanniæ och B 681); Upmark a. a.; Brate (ATA).

Runstenen står, troligen på sin ursprungliga plats, i en liten ouppodlad gärdesbacke ett par hundra m. N om N. Stutby, på norra sidan om utfartsvägen från byn 5 à 6 m. från vägen. Den ristade sidan är vänd mot SV, sålunda snett mot vägen. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Årsta».

I *Ransakningarna* omtalas (1665) »Vijdh Nor Stutby een steen 3 alnar högh uprester» och (1685) »En wacker Runsteen vidh Norre Stutby, medh rena och klara runebookstäffver». Enligt Peringskiöld (och *Bautil*) stod stenen i »Norr Stuteby skogh».

Höjd 1,60 m., bredd 1,55 m. (nedtill)—1,40 m. (upptill, tvärs över nedre slinglinjen). Ytan är lös, därför försedd med en rik vegetation av mossa och lavar. Rengjord är den till färgen brun-